

a_1960_004885

П Р О Т О К О Л

№ 25

Днес, 12. VII. 1960 г. се състоя заседание на Художествения съвет, на което присъстваха: др. др. Ф. Филипов /председател/ Г. Каракашев, засл. деят. на изк. Н. Лилиев, М. Бениш, Н. Люцканов, Ст. Тончев, нар. арт. К. Кисимов, Хр. Коджабашев, засл. арт. Ст. Великов, С. Гьорова, А. Тодоров, Б. Тодоров, А. Андреев, К. Зографова, Т. Шаров, Г. Чампалов, Д. Станчева. Отсъствуват: др. Ст. Караламбов, поради болест, Л. Алтънова в отпуската, Ив. Димитрова в ~~екстрен~~ задграничен отпуск, М. Миндов снима филм.

Дневен ред: Придвижване на артистите от втора в първа категория.

Засл. арт. Хр. Коджабашев - Другарю Директор, позволете преди да започнем да разговаряме по дневния ред да прочета едно мое писмо до Вас във връзка с миналото заседание на съвета, на което придвижихме артистите от първа група в извънредна.

Ф. ФИЛИПОВ - Добре, прочети го.

Ал. ХАДЖИХРИСТОВ - Защо? Няма нужда, щом е за миналото заседание. То е свършено.

Ф. ФИЛИПОВ - Нека го прочете.

/Засл. арт. Коджабашев прочита писмото, приложено към протокола, с което иска освен актьорите от средното поколение, да се оставят и четири-пет места за повишаване на по-старши актьори, които са пред пенсия./

Ф. ФИЛИПОВ - А принципът за таланта, къде остава?

СТ. ВЕЛИКОВ /към Коджабашев/ - Имаш ли пред вид някои хора конкретно?

Хр. КОДЖАБАШЕВ - Не.

Ф. ФИЛИПОВ - Нека се изкажат другарите по въпроса. Но в националния театър трябва да има един основен белег - таланта. Никакви други показатели не трябва да ни ръководят при преместване на актьорите в по-горна категория. Само когато има извънредно положение трябва да се вземе под внимание стажа на актьорите. А колкото се отнася до ~~миналите~~ решението ни от миналото заседание, смятам, че на него взеха участие все мъдри хора, хора все с 30-годишна практика, които не са разсъждавали тогава като малолетни деца, за да се налага да ревизираме сега тяхното решение. Мисля, че съвсем правилно тогава съветът отличи нашите прекрасни актьори с 13 гласа: Дупаринова, Ябанджиев, Чапразов, Димитрова, а с 11 гласа - Таня Масалитинова, Асен Миланов, Апостол Карамитев, и Виктор Георгиев. Аз смятам, че никакъв друг актьор от първа група не може да ги догони. Аз се присъединих към вашето вето и когато гласувахте за Генчо Димитров, където вече може да се разговаря, но като директор на театъра прецених, че ако за него направя промяна във вето ви, трябва да се измени всичко. Разбира се, мен ми беше много мъчно, че актьори като Милка Магнева, Любен Желязков, Спас Джонев получиха малко гласове, но те да потърсят причината, защото явно, че не е затова, че не са красиви. Вероятно има нещо друго: силата на вътрешното дарование не ви е накарала да гласувате за тях. Но аз изисках от Министерството още места, още две места, за които ще помислите наново, като имате пред вид вашата съвест какво ви говори, като имате предвид писмото на Коджабашев. Лично аз ще гласувам за Милка Магнева, която носи качества, след тези артисти, които вече придвижихме миналия път. На миналото решение аз преценка няма да правя. Става дума да направите нови предложения. За Генчо Димитров вече ви казах: каква е историята - аз ценя неговата работа през

тези две години. Междувпрочем другарят Коджабашев поиска да бъде подкрепен по отношение на неговия вот за Генчо и аз го подкрепих.

Относно показателите, които трябва да ни ръководят в работата около повишенията искам пак да ви припомня: единственият показател трябва да бъде дарованието в Народния театър, а не годините. Досега можеше някои да станат заслужили артисти благодарение на други съображения: държавнически, политически, международни. Сега, през 1960 година, показателят трябва да е само творчеството на актьора.

Г. КАРАКАШЕВ - Аз не знам, дали някой сега може да каже че миналият път е сбъркал. Но при декларацията на другаря директор, че има още две места, смятам, че може да помислим и за такива хора, които са с по-дълъг стаж, но след като вече другите сме повишили.

АЛ. ХАДЖИХРИСТОВ - Аз ярко показах и дори не исках да слушам другаря Коджабашев, който иска пререшаване, защото смятам че за такова нещо и дума не може да става. Вие имайте доста време да мислите за повишенията. От три месеца директорът ви е предупредил: гответе се, гответе се, все повтаряше. Смятам, че нямаше нужда другарят Коджабашев излишно време да ни губи с това писмо. Той нека не ми се сърди. Но той го чете с хъс. Смятам, че трябва да продължим работата и ако имаме още две места, да гласуваме. Но дайте да минем ^{към} втора категория.

Ф. ФИЛИПОВ /чете списъка на тия, които са ~~изключени~~ останали непри-
движени/.
една/. За Милка Магнева, както вече ви казах, убеден съм, но ако не ми гласувате доверие, няма да я придвижа.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Любен Желязков?

Ф. ФИЛИПОВ - За Любен Желязков не съм убеден. Първа категория е много нещо. Но ако всички гласувате за него, ще ви приема

ветото. Но ако гласувате за Иван Попов, няма да го ~~имам~~ приема. Та става въпрос да премине в извънредна. А защо там да не е Ду-паринова? Само заради красотата ли я повишихте? Не, нали.

Нар. арт. К. Кисимов - Такива хора каквото са дали, дали са и то не е лошо: и Милка Магнева, и Петър Василев, и Лили Попиванова; тук бих турил и Л. Желязков, и Спас Джонев, но те по-късно. За тези, младите, верно е, сега ако не получат повишение, ще го получат по-късно. А за тези хора от по-старото поколение вече няма кога. Правилно са оценени миналия път хората и не трябва да се връщаме назад. Сега да видим за тия две места. Разбира се за Милка Магнева и аз ще гласувам.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Бяхме ентусиазирани миналия път.

Ф. ФИЛИПОВ - Смята ли се някой, че е бил ентусиазиран?
- Не. Кому да се сърдим? За същите хора, за които ти гласува, Коджа, гласувах и аз. Кому да се сърдя? Тогава да приемем ли, че нашето решение на миналото заседание е справедливо и да преминем по-нататък?

/С вдигане на ръка членовете на съвета гласуват - пълно болшинство./

М. БЕНИЕШ - Аз не бях на миналия съвет, но аз мисля, че към тия имена, би трябвало да се прибави и друго, на един човек който заслужава внимание и който, мисля, вие всички цените. Това е Петър Василев, който е показал много сериозно дарование. Това е моето мнение.

Ф. ФИЛИПОВ - Само че нямаше смисъл да го казваш, защото всичко е свършено.

М. БЕНИЕШ - Нека се има пред вид при близки перспективи

Ф. ФИЛИПОВ - На следващото заседание ще имаш възможност много да говориш за него, защото тогава ще обсъждаме въпроса за тези две места на които да допридвижим някои хора. Но още вед-

наж искам да кажа: никак няма да приема за показател години или трудолюбие. Само постижения, които могат да служат за образец на актьорите от цялата страна.

Сега моля да чуете имената на хората от втора група. /чете списъка/. Имаме пет места за повишаване. Аз ще предложа на вашето внимание шест души, от които вие да изберете пет:

Мила Павлова

Георги Попов

Георги Раданов

Борис Сарафов

Петър Стойчев

Петко Карлуковски

Но другарите от литературното бюро малко са улеснили нашата работа, като за някои актьори от тази група са написали по няколко думи, които ще ви прочета. /Прочита очерци за творческата дейност през последните сезони на Марин Тошев, Петко Карлуковски, Г. Попов, Борис Сарафов, Георги Раданов, Мила Павлова, Петър Стойчев, Мила Падарева - приложени към протокола./

СТ. ВЕЛИКОВ - Разбира се, като се правеше характеристика за този сезон, трябваше да се направи и за предидущите няколко сезона.

Ф. ФИЛИПОВ - Слава богу, че и за този сезон са направили, защото това е за пръв път в нашата практика.

С¹. ВЕЛИКОВ - Аз съм съгласен за Георги Попов, Георги Раданов, Петър Стойчев, който в "Любов Яровая" много добре се справи с ролята и смятам, че разликата между него и Темелков не е много голяма.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Мен ме е страх, че оня /Темелков/ излиза да играе.

Ф. ФИЛИПОВ - Да не излиза. Аз никого не насилвам.

СТ. ВЕЛИКОВ - Напълно се присъединявам за Мила Павлова. Разбира се тези последните роли не са характерни за нейната творческа характеристика. Аз смятам, че тези пет души могат спокойно с чиста съвест да бъдат придвижени. За Марин Тошев не трябва да разсъждаваме, защото там етежък случаят, малко е особен. За Петко Карлуковски - той игра в тази роля на Бай Ганьо. Разбира се аз не бих могъл да кажа, че за него е много голям успех. Това е голяма роля. Разбира се, ако имаше още едно място щеше да е добре, но ако се открие някаква възможност, бих се присъединил с удоволствие към гласовете за него.

М. БЕНИЕШ - В характеристиките, които се направиха за тези актьори има неверни неща и някои смятам, че не са много точни. С тях може да се поспори, например с нежеланието да се изтъкне Марин Тошев за евентуално придвижване. Марин просто преживява голяма лично негова трагедия, но в тази роля на бай Димо, той е може би един от най-добрите. Аз напълно подкрепям предложението за Георги Попов, като напълно заслужено, защото той има редица блестящи постижения напоследък. А в тази роля на портiera влезе съвсем инцидентно, и наистина всеки момент разчита на суфльора, но не може да е сравнен с Марин Тошев по сила на изработката на ролята.

За Петко Карлуковски - аз съм за него. Той в редица образи показва едно непрекъснато развитие като актьор, като творческа индивидуалност. Той получи тази огромна роля на Бай Ганьо, в която, разбира се, то й не може да се сравнява по силата, която Никола Попов дава в тази роля, но Петко показва там други възможности и в редица спектакли той наложи тоя образ. Това не е малко постижение в неговата работа. Той показва, че може да му се поверява

роли, по-големи от тия, които са му поверявани досега.

Аз съм и за Раданов, който направи такъв хубав образа на проф. Горностаев. Също съм и за Мила Павлова, за която няма какво да се говори. Тук искам да спра вниманието на един човек, с когото се е случило да работя много. Това е актрисата Мила Падарева, която, смятам, че макар ненапълно да е приета от критиката в някои роли, е актриса, която показва със своите актьорски качества едно развитие. Даже бих прибегнал до примера във "Вуйчо Ваньо", където тя влезе почти без репетиции. Смятам, че това е една изпълнителка на Елена, която се приближава много до едно Чеховско изпълнение. Тя трябва според мен да се повиши.

Ф. ФИЛИПОВ - Моля колегите да взема под съображение една бележка: можете да говорите за толкова души, колкото са местата и не повече от пет. Може да са по-малко предложените от вас, но не и повече от пет души. И ще ги степенувате.

АЛ. ХАДЖИХРИСТОВ - Другарят Бениеш започна с Марин Тошев но нима той може да бъде в една категория с такива актриси, като Мила Павлова, Софка Атанасова? По този въпрос трябва да се помисли съвсем сериозно.

Н. ЛОЦКАНОВ - Мила Павлова, Георги Раданов, Борис Сарафов, Георги Попов. Всичко останало според мен е насилване.

Получава се така, че когато разпределяме пиеса, никой от режисьорите не иска да включи в своя постановка даден човек, като например Мила Падарева, а сега я предлага за повишение.

М. БЕНИЕШ - Не е верно това. Аз съм я вземал в своите постановки.

Ф. ФИЛИПОВ - Това е абсолютно верно, че с изключение на теб.

Засл. деят. на изк. Н. ЛИЛИЕВ - Първият човек, който според мен трябва да мине в първа категория, това е Мила Павлова. Вторият трябва да бъде Георги Попов, после Георги Раданов, който навсякъде където дублира народния артист Петър Димитров е не много по лош от него. Борис Сарафов, които направи много добре някои епизодични роли и извънредно много прилича на Сарафов. И Петото място остава за Петър Стойчев, или за Петко Карлуковски, който, според мен, още не е получил ролята, в която може да даде най-много, което има в себе си. На петото място бих поставил и Мила Падарева, заради нейното трудолюбие. Това са хора, които в дубльорствата са много по-добри, отколкото в ролите, където са титуляри. Защо Падарева не можа да направи ролята в "Съвест"? Защото нямаше от кого да види. Защо Петър Стойчев във "Вуйчо Ваньо" не беше лош? Защото имаше образец пред себе си, когото да наподобява. За Марин Тошев - имам добри чувства към него, но вече мина времето, когато тези хора можеха да преминават от категория в категория поради прослужени години. Днес тези принципи не биха могли да ни вдъхновяват. Той би играл всичко, както и Петър Василев, но аз мисля, че не може да се говори за тях, когато става дума за повишение.

Нар. арт. К. КИСИМОВ - Аз бих турил: Мила Павлова, Георги Попов, Георги Раданов, Борис Сарафов, а за петото място бих турил Стойчев или Карлуковски.

Ф. ФИЛИПОВ - Ако няма, не слагайте. Мислете по-трезво от нас.

Хр. КОДЖАВАШЕВ - Мила Павлова, Раданов, Г. Попов, Сарафов за петото място се колебае между Марин Тошев, Петър Стойчев и Мила Падарева.

К. КИСИМОВ - Марин Тошев сигурно вече няма да получи ни-

що, а има тежко семейство.

Ф. ФИЛИПОВ - А не е малко и това, което е получил вече.

Нали за такива като него, които получават поради наднормени повече и от тебе, ще ги махнат нормите?

СТ. ТОНЧЕВ - Тези четири души са безспорниф както другарят Лилиев ги определи: Мила Павлова, Г. Раданов, Г. Попов, Б. Сарафов. Аз съм за тези четири души, защото смятам, че изискванията изобщо на художествения съвет се повишиха, както не пожела да ревизира решенията си от миналия път и застана твърдо на своето добре обмислено становище, така и миналия съвет порица работата на режисьора, художника и 90 % от участващите в "Сирано де Бержерак".

Ф. ФИЛИПОВ - Тогава да преминем към гласуване. Подредете си хората в редици по степени.

А петото място ако решите нека остане за след шест месеца и за него да се обяви конкурс, за най-добре изпълнена роля. Всичко гласуващи са днес 11 души.

ХР. КОДЖАБАШЕВ - Мила Павлова, Георги Раданов, Георги Попов, Борис Сарафов и петото място да се задържи за тоя, който изиграе най-хубавата роля през следния сезон.

К. КИСИМОВ - Мила Павлова, Георги Раданов, Георги Попов, Борис Сарафов /петото място за следващия сезон/.

М. БЕНИШ - Мила Павлова

Петър Стойчев,
Мила Падарева,
Георги Раданов,
Георги Попов.

Н. ЛЮЦКАНОВ - Мила Павлова,
Георги Раданов,
Борис Сарафов,
Георги Попов.

С. ГЪОРОВА - Мила Павлова,
Георги Раданов,
Борис Сарафов,
Георги Попов.

Н. ЛИЛИЕВ - Мила Павлова,
Георги Попов,
Георги Раданов,
Борис Сарафов,

~~Георги Попов~~

АСЕН ТОДОРОВ - Мила Павлова
Георги Раданов
Борис Сарафов
Георги Попов

Ал. ХАДЖИХРИСТОВ - Г. Раданов,
М. Павлова,
Б. Сарафов,
Г. Попов,
П. Стойчев.

Г. КАРАКАШЕВ - Павлова,
Сарафов,
Попов,
Раданов,
Стойчев.

СТ. ВЕЛИКОВ - Мила Павлова,
Сарафов,
Попов,
Раданов.

Ангел АНДРЕЕВ 1. М. Павлова,
2. Г. Попов,
4. Сарафов,
5. Стойчев,
3. Раданов.

СТ. ТОНЧЕВ - М. Павлова,
Сарафов,
Г. Раданов,
Г. Попов.

Ф. ФИЛИПОВ - Значи гласовете ви се оформиха така:

М. Павлова - получи 13 гласа

Г. Раданов - "- 13 "

По броя на гласовете на трето място идва
Борис Сарафов, на четвърто място:
Георги Попов.

Един глас е получила Мила Падарева, пет гласа - Петър Стойчев, и към тях се присъединява и ръководството, като по този начин гласовете му стават шест.. Поради създадената практика вече той с шест гласа влиза и мнението да се остави петото място за конкурс отпада. Защото повече от половината са се присъединили към предложението за Петър Стойчев.

От първи юли да се уреди повишението. Подгответе се за придвижване на следващите заседания на съвета за четирима наши колеги да бъдат придвижени от извънредна група във висша. Става дума за артистите: Пенка Василева, Магда Колчакова /която направ два прекрасни ~~живи~~ образа в "Незабравими дни" и в "Любов Яровая" Николай Узунов, Енчо Тагаров, Лео Конфорти /топъл актьор/, Пламен Чаров /към когото обръщам специално вниманието ви/, Стефан Великов /интересен актьор на комедийни и драматични роли, повече от 30 години на сцената, първият актьор, дошъл в нашия театър с дебют, всяка роля прави много задълбочено, актьор и гражданин с много живо обществено чувство за отговорност за нашата работа в театъра/, Стефан Сърбов /акварелен актьор/, Виктор Георгиев /един актьор на нюансите/, Милка Стубленска. От тези актьори трябва максимум да придвижим четирима. Но това ще стане следващия път И за всички останали категории също. И още веднаж ви обръщам вниманието да не споделяте с актьорите. Грешите, като мислите, че те не приказват и техните думи не достигат до ръководството.

Сега по няколко общи въпроса.

/Др. Директор прочита отговорите на кандидатствващи ~~и~~ за Народния театър актьори - Веселин Василев, както и Любен Попов от Русенския театър, с които им се отказва да бъдат назначени./

Постъпило е писмо от Кина Тихова, с което изразява

недоволството си от самостоятелното решение на режисьора на "Идеалният мъж" Генчо Димитров, че е наредил на Чомпалов да замине на турнето друга изпълнителка на нейната роля, а именно Лора Кремен - съпругата на Виктор Георгиев. Такъв маниер на Генчо Димитров на процедуране е наистина порочен, заради което днес му говорихме с нашия профпредседател. Направихме му устна забележка. Разбира се една такава малка роля Лора Кремен може да играе, още повече, че Виктор се ожени скоро и тя следващия сезон няма да е тук, а в Русенския театър. Аз ще се опитам да убедя Кина Тихова да не пречи на това, но начинът на действие, без мое знание да се нареждат нещата от страна на наши режисьори е безпринципен.

Друг въпрос е тоя за "Сирано де Бержерак" - декорът, който в последствие сме облекчили, ще намерим начин да оправдаем нашите разходи, но това е тежка пиеса и такива търсения предполагат подобни неща. После самите скици не ги одобряваше Сърчаджиев и дойде при мен още в началото да се оплаква от работата на Асен Попов, който е наистина зает с много неща, но той не бива да забравя, че се е нагърбил с работа на Народния театър. Аз моля режисьорите да сигнализират навреме тези неща, и с право главния художник ми се сърди, че не им се меся достатъчно при избора на художници и работата им с тях. Каракашев от деликатност пък не казва много неща на Асен Попов.

Г. КАРАКАШЕВ - Няма кой да ги чуе.

Ф. ФИЛИПОВ - Аз от една страна уважавам режисьорите, а от друга трябва да се вслушвам в съветите на главния си художник. Ръководството преди да закрия заседанието искам да кажа, че ви обръща вниманието за следващия път да помислите за положението на Стефан Гецов в нашия театър - дали да остане, или не. Обществениите организации да имат мнение по тоя въпрос.

ПРОТОКОЛЧИК:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: